

Zakaj tako?

Leto dni je minilo, odkar so delegati občinske skupščine sprejeli sklep o likvidaciji Žimnice! Žimnice torej ni več, tabla, ki stoji ob zavoju na avtocesto pa še vedno mimoidoče vabi na obisk!?

V ARS INŽENIRINGU

Družbeni ukrep za zdrave odnose

Pred delegati vseh treh zborov občinske skupščine je bilo na zadnjem zasedanju razgrnjeno obsežno poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja o številnih kršitvah samoupravnih pravic delavcev in zakonskih kršitev v poslovanju, ki so bila v zadnjem obdobju vedno bolj prisotna v tej delovni organizaciji. Po uvodnem poročilu namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki je že v pisnem gradivu (skupno z odgovorom, ki ga je Ars inženiring pripravil na to poročilo, je bilo posredovano vsem vodjem delegacij) predlagal ukrep družbenega varstva, je ta ukrep predložil delegatom v sprejem tudi občinski izvršni svet. V sklepu je med drugim tudi zapisano, da se zaradi huje oškodovanih družbenih interesov imenuje začasni poslovodni organ Milan Verdel. Z delom začasnega individualnega poslovodnega organa preneha opravljati funkciji sedanjí direktor Radenko Komljenović in vodja splošnega sektorja Boris Ivanovski, razpustita se delavski svet in disciplinska komisija, začasno se omeji uresničevanje posameznih pravic delavcev pri določanju poslovne politike in ukrepov za njeno izvajanje in pri dajanju smernic in navodil izvršnih organov.

Vrsta odgovornih nalog pa je sedaj pred začasnim organom, ki je dolžan tekoče obveščati občinsko skupščino in njen izvršni svet o svojih ugotovitvah in rezultatih pri odpravi motenj v samoupravnih odnosih in odpravljanju razlogov, ki so do

takšnega stanja privedli.

Teško bi bilo v nekaj stavkih napisati vse tiste kršitve, ki so bile domala na dnevnem redu v Ars inženiringu, v obrazložitvi tega sklepa jih je nanizanih za devet strani. Vse te motnje, ki so se pojavljale, bo moč razrešiti s skupno aktivnostjo začasnega organa, družbenopolitičnih organizacij in delavcev samih. Družbeni poseg bo torej omogočil tiste pogoje in možnosti, za resnično pravo samoupravno delovanje in odločanje zaposlenih, pokazal bo tisto pot, ki je bila sedaj zaradi samovolje in »samovlade« nekaterih vodilnih tovarišev za delavca pravzaprav zaprta.

V razpravi je potem, ko sta bili podani še mnenji

Na zadnji seji občinske konference ZK so razpravljali tudi, na osnovi poročila delovne skupine, o razmerah v delovni organizaciji ARS Inženiring. Kar polovica zaposlenih je članov ZK, ki pa, kot zatrjujejo, niso vedeli, da so samoupravni odnosi v DO tako močno kršeni, se pa sedaj strinjajo z navedbami družbenega pravobranilca samoupravljanja. Samoupravljanje mora, so menili člani konference, preiti s papirja med ljudi, tudi diferenciacija znotraj osnovne partijske celice mora biti izvedena, sicer strožji ukrepi ne bodo izostali.

skupščinske komisija za spremljanje zakona o združenem delu in predsedstva občinskega sindikalnega sveta (dana je bila podpora za uvedbo začasnih ukrepov), sodeloval tudi sedanjí direktor Ars Inženiringa Radenko Komljenović. Potem, ko je precejšnje breme odgovornosti za takšno stanje prevzel na svoja ramena, pa je smatral za potrebno, da obrazloži nekatere »netočnosti« iz uvodnega poročila. Žal, prepričljivosti ob tolikšni kopici podanih kršitev ni mogel doseči.

Delegati so se po sklepnih besedi družbenega pravobranilca samoupravljanja soglasno izrekli za predlagane ukrepe, torej za vzpostavitev zdravih odnosov v oboleli delovni organizaciji.

PRIBLIŽANA SLUŽBA PRAVNE POMOČI – DELAVCEM

Neznanje iz delovnih razmerij

Razprava o varstvu pravic delavcev bi bila na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta prav lahko najbolj aktualna in konstruktivna točka dnevnega reda. Žal je ob okrnjeni udeležbi članov sveta in širokem uvodnem razmišljanju o političnem položaju doma in po svetu nekako spozrela skozi celotno dogajanje.

Komisija za prošnje in pritožbe pri predsedstvu OS ZSS Ljubljana Vič-Rudnik od marca 1979. leta ni imela večjega dela, je poročal njen predsednik Maks Močnik. V tem času so prejeli triinštrideset prošenj za enkratno denarno pomoč. 30 so dodelili od 1500 do 3000 dinarjev oziroma 63500 dinarjev v skupnem znesku. Za pomoč so prosili predvsem delavci z nizkimi osebnimi dohodki, matere samohranilke in delavci z boleznijo v družini.

Le šest delavcev je iskalo pomoč pri omenjeni komisiji zaradi sporov iz delovnega razmerja, izplačil regresa in podobnih problemov. Pri vseh je komisija zahtevala mnenje osnovne organizacije zveze sindikatov.

Seveda to ni celotno delovanje sindikatov pri varstvu delavčevih pravic. Precej delavcev išče pravno pomoč tudi pri službi na republiškem svetu zveze sindikatov. V petnajstih mesecih (1. 1. 1980 – 31. 3. 1981) je ta služba zastopala trinštirideset pritožb na sodišče združenega dela iz 37 organizacij združenega dela in 13 pritožb delavcev pri zasebnih delodajalcih. Pri slednjih so izstopala neopravičena prenehanja delovnih razmerij, neplačevanje nadurnega dela, prepozno izplačilo osebnih dohodkov ter regresov za letni dopust. Skupaj se je pritožilo petnajst delavcev.

V družbenem sektorju so bile najpogostejše pritožbe iz tozdov predelave kovin, gozdarstva, gradbeništva in trgovine. Pomembno je, da se v problematiki pokrivajo s slovenskim vzorcem obravnavanih kršitev. Največ je prerazporeditev na manj zahtevna dela in naloge, nepriznavanja odškodnin za poškodbe na delu in nepravilno vodenih postopkov pred disciplinsko komisijo.

Svet je sprejel poročilo in tudi predlog, da se služba pravne pomoči pri sindikatih spet približa uporabnikom. Tako je predlagano, da bi jo ponovno oblikovali pri mestnem svetu zveze sindikatov. To tudi zato, ker sedanjia služba pri republiškem svetu obravnava kar 70 odstotkov primerov iz Ljubljane.

IZ HOJE

Še o delu drugih tozdov

V prejšnji številki smo vam predstavili v TOZD DO »HOJA«, katerih dosežanja dolgoletna izvozna realizacija dokazuje njihovo usmerjenost v izvoz. Danes pa vam predstavljamo še ostale TOZD za katere v glavnem velja, da so po dosedanjem poslovanju usmerjeni bolj na zadovoljitev potreb domačega trga, a se v zadnjem času tudi vključujejo v izvoz. Tudi pri njih so izvozna prizadevanja prisotna in je zato pravilno, da jih naštejemo:

TOZD Žaga Rob
TOZD Tesarstvo
TOZD Stavbno mizarstvo

Za žagan les smo že omenili, da je boljše, da se ga usmerja proizvajalcem končnih izdelkov, ker se s tem les, namenjen v izvoz višje ovrednoti in oplenititi z dodatnim vložnim delom.

Kooperacija z gradbeniki

TOZD Tesarstvo izdeluje tako klasične tesarske izdelke, kot tudi v novejšem času lepljene nosilce iz smrekovega in jelovega lesa. Ti nosilci, s katerimi se lahko premosti tudi večje razpone, pomenijo prihranek tako pri lesni surovini, kot tudi prihranek raznega drugega gradbenega materiala pri objektu. Z uporabo teh nosilcev v konstrukciji, je ta TOZD že gradil v Jugoslaviji tudi večje objekte.

Na tujem pa nastopa TOZD Tesarstvo kot kooperant gradbenim podjetjem, ki nastopajo kot izvajalci investicijskih del. Trenutno sodelujejo s podjetjem »Gradis« v Iraku, kot kooperntni gradbenemu podjetju.

Z domačim znanjem preko meje.

Na potresnem območju v Benečiji čaka na obnovo še vedno preko 15.000 objektov, kjer pride v poštev vgrajevanje izdelkov stavbnega mizarstva t. j. okna, vrata, polkna. Na samem področju ni dosedaj zgrajenih proizvodnih obratov za te izdelke in potrebni material prihaja od drugod iz Italije, ali pa

Pojasnilo

V prejšnji številki Naše komune je bilo v članku Izvozna prizadevanja naših kolektivov – Tokrat vam predstavljamo Hojo – zapisano, da ima ta delovna organizacija le tri temeljne organizacije združenega dela. Ta številka rjaj bi se nanašala zgolj na TOZD, ki v veliki meri izvažajo. V obliki, kakršna je bila objavljena, pa lahko tak podatek nepopolno informira bralce; za to nerazumevanje se uredništvo opravičuje.

UREDNIŠTVO

ga Italijani uvažajo. Na teh potrebah – obnova bo trajala še najmanj 10 let – je zasnovan projekt izgradnje novega obrata za proizvodnjo izdelkov stavbnega mizarstva v Slovenski Benečiji.

Pri tem projektu sodeluje več jugoslovanskih podjetij kot sovlagateljev, dočim je TOZD Stavbno mizarstvo prevzel odgovornost, da bo novi proizvodni obrat v Italiji tehnološko funkcionalen in da bodo izdelki odgovarjali tamkajšnjim gradbenim predpisom. Da

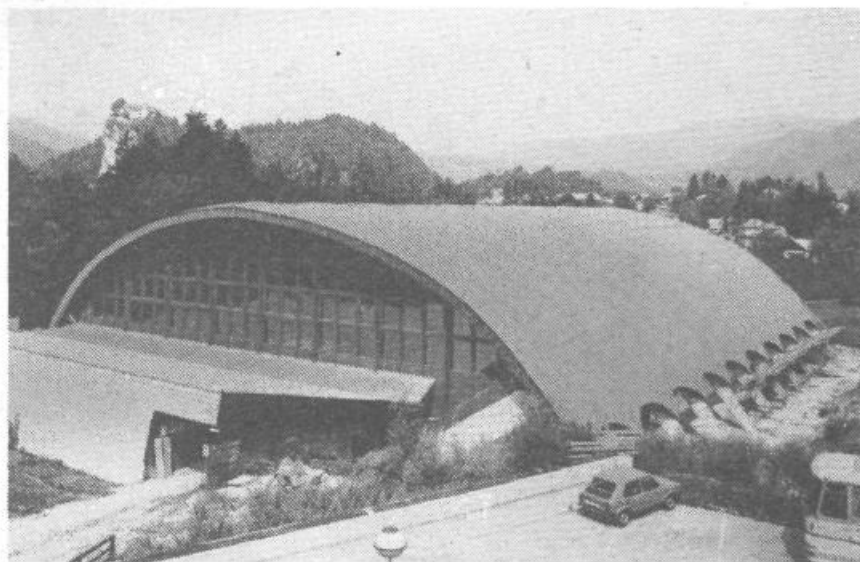
hojal
predelava lesa
Ljubljana
langusova 8

bodo to nalogo uspešno opravili, bo vso akcijo vodila njihova tehnična strokovna ekipa, ki bo tudi na začetku vodila proizvodnjo v tem novem proizvodnem obratu.

V okviru te akcije bo možen tudi izvoz naših izdelkov, ker bo možno vedno dopolnjevati potrebne količine z dobavami iz Jugoslavije, ker bodo izdelki iz novega obrata v Benečiji izdelani točno po naših načrtih in tu gre za povsem enaka okna, kot jih že izdeluje TOZD Stavbno mizarstvo. To dopolnjevanje pa bo prišlo predvsem v poštev, v primeru naročil za večje serije, kar pa je glede na potrebe pričakovati.

Po končani obnovi na potresnem območju pa novi proizvodni obrat seveda ne bo prenehal s proizvodnjo. Glede na visoko kakovost izdelkov TOZD Stavbno mizarstvo, lahko pričakujemo, da se bo tudi novi proizvodni obrat v Benečiji uveljavil na svojem področju in tudi drugod v Italiji in bo s tem tudi nadaljna proizvodnja in prodaja zagotovljena.

ing. MARJAN ŽIGON

Športna dvorana na Bledu je zgrajena z uporabo lepljenih nosilcev izvedbi Hoje